



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Sanctissimi D. N. D. Pij, Papæ V. Constitutio, Super recitatione officij
Beatæ Mariæ Virginis, cum Decretis, & Indulgentijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

SANCTISSIMI D. N. D. Pij, Papæ V. Constitutio, Super recitatione officij Beatæ Mariæ Virginis, cum Decretis, & Indulgentijs.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.



Vperni Omnipotentis Dei prouidentia, ac benignitatis exemplo excitati, qui vt humanum genus ab erroru tenebris vendicaret, & in veritatis scimitam perduceret, suę glorię splendorem à cœlis in terram dimittere, lucisque aternæ radijs bonos pariter & malos perfundere dignatus est: Meditatio cordis nostri ad id potissimum tendit, vt fides catholica non solum vbique augeatur, & floreat, sed etiam ne errorum tenebrę, atque superstitionum abusus pijs Christi fidelium mentibus inducantur, & si quę irrepserunt, protinus euellantur. Cum itaque in exequutionem decretorum sacri Concilij Tridentini, gratia diuina assistente, Catechismo ad populi eruditionem edito, Breuiario ad sacras preces, laudes, & gratias Deo optimo maximo ab vtriusque sexus Ecclesiasticis persoluendas reformato, atque Missali, vt Sacerdotes intelligerent, quibus precibus, vt, qui ritus, quauē cerimonie in missarum celebratione obseruandę sint, ad pristinam sanctorum patrum notam restituito, eandem curam & operam adhiberi mandauerimus in emendando ac corrigendo gloriosissimæ Dei genitricis beatæ Mariæ Virginis officio, cuius recitatio sicut pusillis, & rudibus Christi fidelibus peculiaris esse dignoscitur, ita multis superfluis non sine legentium etiam scandalo, & quę ad varias superstitiones facillè rudes ipsos inducere possunt, auaritia impressorum fuit refertum, qui vt Christi fideles ad emendos eiusdem officij libros à se impressos facillè allicerent, multa sub colore pietatis, & animarum spiritualis consolationis, ex eorum capite addiderunt, iamque ad antedicti Breuiarij vniformitatem eiusdem Dei genitricis, vt credimus, intercessione, eruditorum & piorum virorum, quos ad hoc delegimus, studio officium ipsum, refecatis, quę aliena & incerta erant, correctum fuerit, & à nobis probatum Romę impri, & impressum diuulgari iusserimus, vt inde spiritualis, quam optamus, Christi fidelium animabus proueniat consolatio: Motu proprio, &c. & ex certa scientia nostris, ac de Apostolica potestatis plenitudine officia quęcumque in primis Italico, seu quouis alio vulgari idiomate & sermone quomodolibet composita, atque officium anno proxime præterito 1570, Venetijs apud Iunctas impressum, his verbis, licet falso inscriptum; Officium Beatæ Mariæ Virginis per Concilium Triden-

Tridentinum Pio V. Pontifice maximo reformatum, denique & omnia & singula alia officia huiusmodi etiam Latino sermone subhortulij animæ, seu Theauri spiritualis, compendij, aut quouis alio titulo & nomine quomodolibet peruulgata, omnemque illorum usum approbatione Apostolica ac consuetudine & institutione, inueteratis infra dicendis semper saluis, harum nostrarum seriè perpetuò ab omnibus & singulis vtriusque sexus Christi fidelibus Sæcularibus vel Ecclesiasticis, etiam quoruus Ordinum Regularium, & Militiarum Religiosis; qui de iure, consuetudine, usu, statuto, institutione, ac constitutionibus etiam eorundem Ordinũ, Militiarum, & Regulæ, seu aliàs quomodolibet ad recitationem officij Beatæ Mariæ tenentur, & obligati sunt, tollimus, & abolemus; ipsiq; in uirtute sanctæ obedientiæ interdiciamus, ne aliud quàm hoc de mandato nostro emendatum Beatæ Mariæ Virginis officium, & in impressoria officina Populi Romani, pro fideliter, & incorruptè imprimèdis libris sacris in alma Vrbe nostra erecta, impressum, quouis prætextu dicere, recitare, legere, seu tenere quoquo modo audeant uel præsumāt; omni verò alio vsu ipsi (vt vniiformiter ab omnibus sic astrictis & obligatis recitetur, nec inter eos diuersitas illud recitandi vllò vnquam tempore oriatur) interdicto, præfatum hoc nostrum officium, ac precandi, psallendique formulam per vniuersum orbem in priuatis domibus, ac Ecclesijs, Monasterijs, Conuentibus, Capellis, Oratorijs, Ordinibus, Militijs, & Locis etiam exemptis, tam viroꝝ, quàm mulierum, in quibus officium ipsum Beatæ Mariæ Virginis recitari (vt præmittitur) quomodolibet debet, præcipimus legi, dici, & obseruari, illis tamen officijs exceptis (dummodo vulgari sermone, vt præfertur, non sint composita) quæ ab ipsa prima eorum institutione à Sede Apostolica expressè approbata fuerunt, vel quorum officiorum certum usum consuetudine, aut ipsa institutione, supra tamè ducentos annos, assidue in Ecclesijs, Monasterijs, domibus, & locis vtriusque sexus Ecclesiasticorum obseruatum fuisse constiterit: quibus sic astrictis, & obligatis, ut inueteratum illum ritum dicendi & psallendi (suum officium (dummodo, ut præmittitur, vulgari sermone non sit compositum) non adimimus, sic eisdem, si fortè hoc nostrum, quod modo peruulgatum est, magis placet (dummodo Episcopus, vel prælatus, & vniuersum Capitulum in eo consentiant) vt illud etiam in choro dicere, & psallere possint, permitimus. Ab eis verò qui ad eiusdem officij Beatæ Mariæ Virginis recitationem non aliqua obligatione tenentur, omnem eorundem officiorum vulgari sermone quomodolibet compositorum, atque similis idiomatis vulgaris orationum, etiam alijs officijs Latini sermonis insertarum, usum penitus etiam auferrimus: illos nihilominus, ne vanis inuoluantur superstitionũ erroribus, quibus alia ferè omnia huiusmodi

modi

modi officia etiam Latino sermone referta esse deprehensum fuit, in Domino hortantes, ut ab aliorum Beate Mariæ, quam huius nostri officij lectione ac usu abstineant, firmiterque credant eisdem alijs officijs multas sua falsis & confictis sanctorum nominibus confictas orationes fuisse insertas: de quibus sicut de indulgentis, peccatorumque remissionibus, quæ recitantibus plerasque ex orationibus alijs officijs huiusmodi insertis, prout rubricis ibidem apposis designatur, conceduntur, nullam certam extare apud Ecclesiam rationem, propterea ritui & ordinationi in huius officij recitatione sic à nobis in uniuersali Ecclesia institutis, se conformantes, aliud eiusdem Beate Mariæ, quam hoc nostrum officium non perlegant vel recitent. Ac ut ipsorum officiorum vulgaris idiomatis & sermonis abusus re ipsa penitus aboleatur, eadem omnia per omnes & singulos sæculares vel Ecclesiasticos etiam ad recitationem antedictam nequaquam astrictos, Inquisitoribus hæreticæ prauitatis absque spe illorum unquam recuperationis, alia verò Latino sermone, & alijs libris inserta, ad effectum emendandi, & a maculis seu erroribus expurgandi, sibi postmodum, cum sic per eosdem Inquisitores expurgata fuerint, restituenda consignari quæ primum iubemus: statuente huic nostro officio nuper edito nihil ullo unquam tempore per quemcumque quauis auctoritate fungentem quouis pretextu addi, detrahi, uel immutari debere; ac omnes & singulos qui ipsum Beate Mariæ Officium (ut præfertur) dicere, psallere, & recitare tenentur, ex huius nostri Romani officij præscripto & ratione ad id omnino obligatos esse, & neminem muneri suo nisi hac formula satisfacere posse. Ac ut fidelium omnium uoluntas & studium magis ad salutarem huius nostri Officij Beate Mariæ Virginis, & orationum in eo reductarum lectionem & usum incitetur, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, omnibus, & singulis qui ad recitationem huiusmodi non tenentur, quoties istud sic de mandato nostro reformatum quinquaginta dies: qui verò Defunctorum officium eodem uolumine insertum, alios quinquaginta: qui Septem Psalmos, aut Graduales etiam eodem uolumine insertos, alios quadraginta: & qui aliquam ex orationibus ibidem pariter insertis deuotè recitauerint, alios quindecim dies de iniunctis sibi pœnitentijs misericorditer in domino relaxamus: obligatis verò eas dumtaxat indulgentias concedimus, quæ literis nostris super reformatione noui Breuarij editis designantur, & huiusmodi Beate Mariæ Virginis, aut defunctorum officium, vel septem Psalmos, aut Graduales recitantibus conceduntur. Mandantes omnibus & singulis Venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filijs Abbatibus, Prioribus, & cæteris Eccle-

fiatum prælati, vt reliqua omnia Beatæ Mariæ Virginis etiam per nos
 priuatim constituta, ab omnibus ad recitationem huiusmodi quomo-
 dolibet astrictis, ipsa uerò uulgaris idiomaticis, & sermonis officia etiã
 ab his, qui nullo pacto ad id astricti sunt, penitus omitti, reijci: atque
 uulgari, sic & pariter alia etiam Latino sermone composita, etiam alijs
 libris inserta, inquisitoribus prædictis ad effectum antedictum tradi
 & consignari, iuris opportuni remedijs curent: officium uerò istud
 nostrum Beatæ Mariæ Virginis in omnibus & singulis suarum Ciui-
 tatum, & Diocesium Ecclesijs, Monasterijs, Conuentibus, Ordinibus,
 militijs Orationibus, Domibus, & Locis etiam laicorum introducant: &
 tam ipsis, quàm cæteris omnibus Presbyteris, Clericis, & alijs utrius-
 que sexus Sæcularibus & Regularibus personis Ecclesiasticis, necnon
 militibus etiam exemptis, quibus dicendi, recitandi, psallendique, offi-
 cium huiusmodi quomodolibet (vt præfertur) iniunctum est, vt ex hu-
 iusmodi formula ubique illud recitare & psallere procurent, prædicta
 institutione vel consuetudine ducentos annos superante (non tamen
 quò ad uulgaris sermonis officia) semper salua. Concionatoribus quo-
 que uerbi Dei, atque Confessoribus, ut in eorum prædicationibus, at-
 que confessionibus omnibus utriusque sexus Christi fidelibus prohi-
 bitionem & abolitionem dictorum officiorum uulgari idiomate, &
 sermone compositorum, quodque Inquisitoribus hæreticæ prauitatis
 quàm primum consignari debeant. Insuper alterius quàm huius no-
 stri officij usum & lectionem periculo superstitionum non carere; ac
 illud & alia eo inserta (vt præfertur) recitantibus supradictam de in-
 iunctis sibi pœnitentijs relaxationem nostram significare, & eos ad cõ-
 forman. se in hoc prompta deuotione ritui, & ordinationi a nobis in-
 stituti excitare, ad usumque & recitationem huiusmodi nostri officij
 pietatis zelo hortari studeant. Cæterum hæreticæ prauitatis Inquisi-
 tores quibus officia hæc, & libros tradi & consignari contingeret, munus
 & officium præcipuum erit, omnia, superstitiones, & errores in fide ca-
 tholica redolentia omninò delere. Quod nostrum Beatæ Mariæ Vir-
 ginis officium, ut ubique terrarum incorruptum, ac mendis & errori-
 bus purgatum præseruetur, ac omnibus in nostro & S. R. E. dominio
 mediata uel immediata subiecto commorantibus, vel ad illud quouis
 prætextu aduenientibus impressoribus, & alijs quibuscumq; sub am-
 fissionis librorum, ac quingentorum ducatorum auri de Camera ipso fa-
 cto quoties contrauerint officio Sanctissimæ Inquisitionis applican-
 reliquis uerò in quacumque orbis parte consisten. sub excommunica-
 tionis late sententiæ, & alijs arbitrij nostri pœnis in hibemus, ne illud
 infra sex annos proximos separatim, vel alijs libris insertum, sub prædi-
 ctis Hortuli animæ, Thesauri spiritualis compendij, vel alijs quibusuis
 nomi-

nominibus & titulis imprimere, aut alibi quàm in alma Vrbe nostra,
 & antedicta Po. R. officina impressum, tenere, recipere, donare aut
 venundare publicè vel occultè audeant, vel præsumat. Dictis verò sex
 annis elapsis id etiam aliter non liceat nisi cum nostra, & Romani Pon-
 tificis pro tempore, vel specialis ad id commissarij Apostolici in singu-
 lis Christiani orbis regnis & Prouincijs deputandi, expressa licentia.
 Quas quidem nostras perpetua roboris firmitate subistere, & nullo
 vnquam tempore reuocari, alterari, suspendi, limitari, aut moderari
 posse, in valis que principis Apostolorum de vrbe, necnon Cancellaria
 Apostolica, & in Acie Campi Floræ de more publicari & affigi, per
 huiusmodique publicationem & affixionem, omnes & singulos in eis
 comprehensos, videlicet, qui in Ro. Cur. adsunt, lapso mense; qui ve-
 rò alia loca intra montes, post tres, & qui ultra incolunt, post sex men-
 ses, aut cum primum sibi officium hoc nostrum venale propositum fue-
 rit, ita volumus obligatos esse, & astrictos, ac si ipsimet illæ coram lectæ
 & intimatæ essent; ipsarum quoque exempla manu Notarij publici, &
 sigillo prælati Ecclesiastici aut illius curiæ obli gnata, vel etiam dicti of-
 ficij nostri beatæ Mariæ Virginis voluminibus absque prædicto vel
 alio quopiam adminiculo, Romæ tamen, & in officina antedicta im-
 pressa, eandem prorsus vbique fidem facere, quæ presentibus adhibe-
 retur, si essent ostentæ vel exhibitæ. Et sic in præmissis omnibus &
 singulis per quoscumque iudices & commissarios etiam S. R. E. Car-
 dinales, & causarum Palatij Apostolici Auditores in quauis causa, &
 instantia, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & inter-
 pretandi facultate & auctoritate, iudicari, & interpretari debere, nec-
 non irritum & inane decernimus, quicquid fecus super ijs à quoquam
 quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non
 obstantibus præmissis ac in quibusuis Synodalibus, Prouincialibus,
 vel generalibus, ac uniuersalibus Concilijs editis, alijsque etiam Apo-
 stolicis constitutionibus & ordinationibus, necnon Ecclesiarum, mili-
 tiarum, & ordinum quorumcumque statutis, vsibus, moribus, & consue-
 tudinibus, etiam iuramento roboratis, quibus omnibus, & singulis etiã
 si de illis eorūque totis tenoribus specialis expressa & indiuidua men-
 tio habenda esset, in illis aliàs in suo robore permanfuris, specialiter &
 expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Nulli ergo
 omninò hominum liceat hanc paginam nostræ abolitionis, interdicti,
 præcepti, permissionis, ablationis, iussionis, statuti, mandati, volunta-
 tis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire.
 Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipoten-
 tis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incur-
 surum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis
 Domi-

Dominicæ, Milleſimo, Quingentefimo, Septuageſimo quinto, Idus
Martij. Pontificatus Noſtri, Anno Sexto.

Cæ. Glotierius.

Conceſſio Indulgentiarum, omnibus & ſingulis vtriuſq;
ſexus Chriſti fidelibus, Ciuitatis, Diœceſis, & Pro-
uincię Mediolanenſis, qui alicui doctrinæ
Chriſtianæ Sodalitati ſe adſcripſerint, vt
debitam in ea operam præſtent.
30. Octob. 1572.

GREGORIUS PP. XIII. *Ad perpetuam rei memoriam.*

IESV CHRISTI Redemptoris, qui in lucem
gētium Doctor iuſtitię à benigniſſimo Patre Deo
datus eſt, doctrina, in diuinis illis virtutibus, fide,
ſpe, & charitate elucens, dum hominum mentes in
terris inſtruit, certiffimum eiſdem iter commoſtrat
ad cœleſtem, & æternam vitam: ad quam nati cum
ſint fideles, diligenti cura opus eſt, vt ab ineunte vſ-
que etate, cum præfertim ſenſus hominis ad vitia procliuēs ſint, ſaluta-
ribus illis fidei, doctrinęque Chriſtianę inſtitutis, ac præceptis imbuan-
tur, atque conformentur: Quocirca poſt Lateranen. Concilij ea de re
decretum nuper Tridentina Sancta Synodus id piè ſtatuit, ut ſaltē Do-
minicis, & alijs feſtis diebus in ſingulis Parochijs Chriſtianę fidei ru-
dimenta pueris tradantur, ijdemq; ad obediētiam Deo, & parentibus
præſtandā, accuratè erudiantur: cumq; Epiſcoporum in primis ſit vide-
re, ne, cū paruuli petant panē, deſit, qui frangat eis, illius rei exequendę
curā Paſtorali eorum vigilantę magnoperè commendauit, cenſurisq;
Eccleſiaſticis per eos, ſi opus ſit, agi contra illos uoluit, qui hoc, quod de-
berent, officiū non præſtiterint. Itaque ſaluberrimo hoc decreto incita-
tus, & Eccleſiaſticę diſciplinæ zelo incenſus, Dilectus filius noſter, Ca-
relus Borromaus, tituli Sanctę Praxedis, Sanctę Romanę Eccleſiæ
presbyteri Cardinalis, Archiepiſcopus Mediolani, iam cum, ſicut acce-
pimus, priori ſuo Prouinciali Concilio unā cū ſuę Prouincię Epiſco-
pis aliquid hac ipſa de re ex Tridentini eiufdē Synodi auctoritate con-
ſtituerit; altero ſuo Prouinciali Concilio, quò diligentius & vtilius Pa-
rochi in illud ſuū tradendę doctrinæ munus incumbere, aliorū ope-

LII ra